

Rok 1968.

Bude rokom významným hlavne pre Slovensko - bol rokom bohatým na politické udalosti, bude pamätným a historickým, stali sa v ňom veľké udalosti z pomedzi nich sú:

- 1.) Zmena vlády a prezidenta republiky.
- 2.) Obsadenie Československej socialistickej republiky vojskom Varšavskej obrannej dohody,
- 3.) Zriadenie Federálnej slovenskej socialistickej republiky.
- 4.) Oslava 50. výročia trvania Československej republiky

Zmena vlády.

Už koncom roka 1967. sa začala prejavovať nespokojnosť ľudu nad vládnucim režimom osobnej moci prezidenta republiky Antonína Novotného, funkcia prezidenta republiky bola v jednej osobe s funkciou prvého tajomníka Ústredného výboru Komunistickej strany Československa hneď začiatkom roku boli tieto funkcie rozdelené, do funkcie prvého tajomníka bol zvolený s. Alexander Dubček rodák od Trenčína, hneď na prvom zasadnutí povedal že sa u nás musí budovať ^{socializmus} ľudskou tvárou, a nie tak ako doteraz, získal si sympatie väčšinou ľudu, len že nepriatelia socializmu jak domáci tak zahraniční začali gasat že príšiel ich čas na poradenie socializmu v Československej republike

Pod tlakom verejnej mienky musela podať demisiu celá vláda, aj prezident Antonín Novotný, za nového prezidenta bol národným zhromaždeným zvolený bojovník ktorý viedol Československú armádu zo Sovietskeho zväzu proti fašistickému Nemecku armádného generála Ludvíka Svobodu, s ním bola menovaná aj nová vláda, na ktorej čelo bol postavený ako predseda Ing. Oldřich Černík, a za predsedu národného zhromaždenia Jozef Smrkovský.

V noci na 21. augusta, vojská spojeneckých armád Varšavskej zmluvy, Poľské, Nemecké, Maďarské, Bulharské a Sovietskeho zväzu ^{príšli k nám} ma našu ochranu lebo že sa u nás pripravuje návrat ku kapitalizmu, to jest - kontrarevolúcia - obsadily celú Československú republiku, s veľkou vojnovou výstrojenou počítajúcou pol miliónovou armádou.

Nastal úplný zmätok, nikto nevedel povedať čo sa to deje, umlkol telefon, umlkol rozhlas, neskôršie prehovoril do rozhlasu sudruh prezident, vyrval národy Československa aby zachovali pokoj a porvahu, a nedávali príležitosť k represáliám

Reakcia začala pracovať, začala nám stavať udalosti do spätneho svetla, a to tak ako by našu republiku obsadili vojská s nepriateľského stanoviska, podarilo sa jej vyvolať takmer paniku medzi ľuďmi, k čomu nie málo pomohli

Obsadenie vojskami
Varšavskej zmluvy
Československa

aj rozhlasové vysielace ktorí zo všetkých kútov republiky vysielali priamo proti Sovietskemu zväzu nepravdivé zprávy,

Celý život bol ako ochromeny, každý sa len pýtal čo je to? "vojna a či mier" no nebola to vojna, bola to ochrana proti vojne, ktorá nám hrozila v nitri v republiky to jest kontrarevolúcia za pomoci západoevropských štátov, nepodarilo sa im to, zatým sa narobilo veľa škodi, nikomu sa nechcelo pracovať, ľudia len stáli v hĺčkoch na uliciách a debatovali o všetkom možnom, pred obchodmi stáli celé fronty ľudí čo chceli nakupovať všetko k čomu by sa len dostali hlavne potraviny, vykúpilo sa všetko, aj tie staré ležiaky čo už aj niekoľko mesiacov stáli na sklade, keď aj bola veľká kupičtivosť, zásobovanie bolo riadne a plynulé,

Vo mestách boli štátné a verejné budovy obsadené vojskom rozhlas a televízia boli umlčané, a niektoré že boli aj poškodené, po celej republike sa propagovala jednotnosť národov, vo mestách na niektorých miestach prišlo aj ku konfliktom medzi vojskom a občianstvom, všetky domy a parkany boli olepene rôznymi plakátmi a nápismi "nech žije Dubček, Svoboda, Černík, Smrkovský" nápisi boli niektoré slušné, ale našli sa aj špatne a neslušné ktoré boli nasmerované proti Sovietskej vláde aj jej armáde.

Vojsko Nemecké, Poľské, Bulharské, Maďarské, a väčšia časť Sovietskeho zväzu, po dvoch mesiacoch opustily Československu republiku odišli domov, istá časť Sovietskych vojakov zostala tu na zaistenie poriadku,

Tento rok priniesol pre nás Slovákov ~~Samostatná Slovna~~ radostnú udalosť, splnila sa tisícročná túžba Slovákov ~~soc. republika~~ utvorila sa samostatná Slovenská socialistická republika v rámci Československej federálnej socialistickej republiky. Stalo sa to pri príležitosti osláv 50. rokov trvania Československej republiky, 28. októbra 1918. bola utvorená po I. svetovej vojne Československá republika, práve na tento pamätný deň po 50. rokoch 28. októbra 1968 roku bol slávnostne podpísaný na obnovenom Bratislavskom hrade, prezidentom Československej socialistickej republiky armádnym generálom Ludvíkom Svobodom, a vládniimi predstaviteľmi zákon o federácii, samostatnosti Slovenskej socialistickej republiky,

Zákon vstúpil do platnosti 1. januára 1969. roku

50. rokov trvania Československej ~~Utorenie Slovna~~ republiky sa dôstojne oslavilo celostátne, oslavovalo sa po dedinách, oslavovalo sa aj u nás v našej obci, 28. októbra sa zúčastnili občania v Kultúrnom

Osťahy 50 rokov
Československa

doma, aby si pripomenuly rok 1918. tojest utvorenia sa Československej republiky, a to čo ju predchádzalo, po prednesení patričného referátu v ktorom bolo spomenute ako sa bojovalo za utvorenie Československej republiky za trvania Rakousko Maďarskej monarchie, k oslave prispela školská mládež svojím programom, predniesla svoju kultúrnu vložku, recitovaly básne od slovenských básnikov, a predviedly tanečné vystúpenia, Ľahkým nasledovalo vymenovanie najstarsích zaslužilých pracovníkov v obci, pamätnou plaketou k 50. výročiu trvania Československej republiky pamätná plaketa bola udelená nasledovným občanom; Maria Arvajová, Michal Mošát Božena Kolfošová, Michal Čapek, Maria Oravcová Peter Gajarský. Po zahráňi štátnych hymni, išiel sprievod pred Základnú deväťročnú školu, tam bola zasadená lipa, ako pamätný strom republiky, k 50. tomu výročiu, Potom sa išlo do parku aj tam boli zasadené 2. lípy ako strom republiky k 50. výročiu, pri vchode, po ľavej i pravej strane, po jednej.

Silný tropický
vietor

Dňa 6. mája bol silný tropický vietor narobil veľa škody na poľnohospodárskych plodinách i zmiektorých budov strhal krytina zo stiech.

Victor bol taky prudky a silni ze bral z rol rem a hrudy a tlkol s nima vietko čo mu stalo v ceste, slabšie rastliny povitkhal zo reme a silnejšie dotlkol hrudami, kto bol na poli alebo v ceste musel zostat stát, alebo si lahnut na zem, lebo victor tak rozvyril prach zo remou že sa nedalo vidiet, a hladiet do diaľky, niektore rastliny sa musely znovu siat, obilie ako jačmen raž, pšenica, ba aj kukurica byly tak od hrudy dobyte že na druhy deň vyricali ako spálene, taktiež ovocne stromy byly poškodené, velmi ťažko sa to vietko stých rán vyrastalo cukrova repa, a hlavne mak byly najviac poškodené na mnohých miestach sa muselo znova siat, maku tento rok v Lukáčovskom chotáry sa vobec neurodilo,

Dňa 10. augusta bola povodeň v Lukáčoviach nad Pastuchovom a Lukáčoviami sa stehla veľká birka a prietech mračien, čo malo za následok že bola povodeň, bola väčšia ako 1. mája v roku 1929. voda sa valila cez našu obec tak prudko že brala so sebou všetko čo jej stálo v ceste biala so sebou kamene o váhe až 70-80 kg. gúľala ich ako hračku. Štátnym majetkom podomlela a zvalila budovu zvanú "Hornáčna" Jozefovi Lukáčikovi zrutila dom z dvora mu zobrala všetko čo tam mal sliepky, kačice, 2. kory, a 3. baranov, všetko drevo, pod silným tlakom vody aj dom spadol,

Povodeň v
Lukáčoviach

v strede obce bolo vodou zaliate cele priestranstvo od školy až po obchodné domy, pretekala križom cez hradsku,

V Pastuchove vnikla voda do stariet ŽRD, narobi-
la im tam dost škody zobrala im všetko drevo, a všetku
releninu, mrkvy a papriku ktorú mali pripravenú
na predaj Vykupnému podniku, niesla ju cez našu
obec, vzala im aj 2 stoky slamy viaranu v baloch
všetku voda doplavila do štátnych rybníkov väčšia
jej zostala v rybníkoch, ale veľa jej voda niesla preč
dolu na Nitru, Rybníky štátne boli preplnene vodou
takže voda sa valila vechom cez priehradu a brala
so sebou aj rybi, na niektorých miestach bola voda
rozliata až na 300 metrov do sýrki

Menovanie osvetových
funkcionárov

Dňa 20. decembra Rada miestneho
narodného výboru v Lukáčovciach na svojom zasa-
dnutí prejednávala prácu Osvetovej komisie v našej
obci, sa umiestla pod číslom 55/1968.R. podľa ktorého boli
menovaní funkcionári v osвете, za správcu osvety bol
menovaný s. Štefan Vrabeec riaditeľ ŽRD, za knihovníka
obce p. Olga Krajčovičová, učiteľka na ŽRD, za obecného
kronikára s. Michal Mošat dôchodec menovaným bol
doručený dekrét ktorým boli uvedení do funkcie.

Tri konci roku 1968, bola svetová verejnosť
 zrušená správou ktorá si zasluži údiv a odrahu, troch mužov
 v amerike ktorý v rakete opustily našu zem, a vyletely na
 mesiac, tam rosady a nakopaly mesačnej hmoty ktorú prinie-
 sly na zem, spomenuty muži, to boli Borman, Anders, a Lovell.

I. štart na mesiac

V minulom roku 1967. sa nenapisalo že,
 po dlhšej chorobe zomrel Ľudovik Lachar, narodený dňa 11.
 mája 1898, v Lukáčovciach, menovaný prvý pisal do tejto
 Pamätnej knihy, jeho životopis je na prvých stránkach tejto
 knihy. Bol to dost schopný človek v obci, poverovaný rôznymi
 funkciami politickými i náboženskými, a tak upadol
 dňa 7. Oktobra roku 1937. zabil svoju manželku zo sekerou
 zo žiarlivosti, za čo bol porotou odsúdený na trest smrti obeseným
 pri apelačnom súde bol trest zmenený na doživotné väzenie
 trest si odpykával Leopoldovskej väznici, v roku 1952 mu
 bol trest zmenený na trest na slobode, a bol pridelený do
 práce na štátny majetok do Lukáčoviec, tu pracoval až
 kým neonemocnel, býval sám od ľudí odličený a tak aj
 zomrel, Mal 3. dety dvaja synovia su lekári v Bratislave
 a dcéra tá bola vychovaná u starých rodičov, tu v Lukáčovciach
 a teraz žije samotná, pracuje na jednotnom roľníckom
 družstve v Lukáčovciach.

Zomrel Ľudovik Lachar